

HET HAVOCONGRES: TROTS OP HAVO! (X)

We hopen van harte elkaar begin februari 2023 te mogen ontmoeten in het midden van het land. In een tijdperk waarin we zoekende zijn naar een passende manier om jongeren educatief te ontwikkelen, lijkt -sterker dan ooit – een wisselwerking te bestaan tussen het gedrag van docenten en leerlingen. In deze tiende editie van het havocongres ligt het accent op de vraag 'waar vinden wij elkaar weer'? Lukt het ons nog om de havist te bedienen met zijn behoefte aan contact, maar weerstand tegen bemoeienis? We hebben aandacht voor de impact die wij hebben op het leren van de leerlingen en gebruiken daarbij de kennis over het mentale welzijn en de kennis over hoe leren van jongeren gaat. Eveline Crone zal de inhoudelijke aftrap doen op 2 februari en daarna volgt, zoals gebruikelijk, een gevarieerd keuzeprogramma rondom deze problematiek.

Je vindt in deze brochure het dagprogramma, zodat je gericht keuzes kunt maken bij je aanmelding op www.havocongres.nl. Na de openingslezing zijn er dit jaar vier rondes van 60 minuten, waarin je kunt kiezen voor lezingen, inspiratiesessies en workshops (en een kringgesprek). Veel plezier bij het samenstellen van je eigen dagprogramma!

Praktische informatie

Voor wie: Mensen die werkzaam zijn op de havo en

Waar en wanneer: D

Kosten:

betrokkenen die zich bezighouden met de havo. Donderdag 2 februari 2023, De Werelt, Lunteren € 395,- voor de eerste deelnemer van de school ledere volgende deelnemer van dezelfde school betaalt € 375,-. Vrienden van het havoplatform betalen ook voor de eerste deelnemer € 375,-

Aanmelden kan via: www.havocongres.nl

Voor meer informatie kijk op onze website. Voor vragen kun je mailen naar: info@havocongres.nl. Eventueel kun je ook bellen naar 0625051912 (Jannet Maréchal)

© 2023, Trots op Havo.

OPENINGSLEZING

Eveline Crone - Erasmus Universiteit Rotterdam

De unieke flexibiliteit van het jongerenbrein

Hoe gaat het nu met jongeren? Wat betekent het om op te groeien in deze tijd van globalisering, digitalisering en maatschappelijke uitdagingen? En hoe bereid je je als jongere voor op een toekomst met zoveel mogelijkheden? De adolescentie is de overgangsfase tussen de kindertijd en de volwassenheid; een periode waarin jongeren hun identiteit vormen door zich te spiegelen aan anderen en waarin vriendschappen een nieuwe betekenis krijgen. De hersenen ontwikkelen zich nog gedurende deze fase van opgroeien; wat zorgt voor kwetsbaarheden en kansen. In deze lezing gaan we in op wat het betekent om jong te zijn in 2023 met speciale aandacht voor motivatie in het onderwijs.

Prof. Dr. Eveline Crone is hoogleraar ontwikkelingspsychologie en neurowetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Haar lab onderzoekt de mechanismen van zelfregulatie bij jongeren en de rol van jongeren in de samenleving. Meer over Eveline Crone: https://erasmus-synclab.nl

PROGRAMMA*

ONTVANGST

9.00

2 FEB. 2023

9.30 WELKOM, OPENING 9.40 KEYNOTE: EVELINE CRONE (MENTALE WELZIJN EN HET PUBERBREIN BIJ JONGEREN) **KEUZEPROGRAMMA** 10.45 1.7 INSPIRATIESESSIE 1.1 LEZING **1.2 WORKSHOP 1.3 WORKSHOP 1.4 WORKSHOP 1.5 WORKSHOP 1.6 INSPIRATIESESSIE** 1.8 INSPIRATIESESSIE 1.9 INSPIRATIESESSIE **PGP-HAVO DE BASIS** MINDER MOTIVEREN **EIGENAARSCHAP HET LEREN ZELFREGULEREND AANDACHT** CONCENTREREN **TAAL IN ALLE** LOB VAN, VOOR EN - JENTINA ARDESCH **DOOR COACHING** IN BEELD KRIJGEN. **LEREN VASTHOUDEN KUN JE LEREN** VAKKEN?! - MAARTEN **DOOR IEDEREEN VAN ZWETSELAAR** - KARINA BAARDA JANNET MARÉCHAL - DUSTIN DIJKSTRA - PETRA BUNNIK - MAIKE POLLAERT - PAULINE JONKER - MARIEKEN PRONK

		,							
11.45	LUNCH								
13.30	2.1 LEZING MOTIVATIE VERHOGEN - MARJOLEIN MANTELAERS	2.2 LEZING EN IK DAN?! - GEORGE SMITS	2.3 WORKSHOP ZELFREGULEREND LEREN -PETRA BUNNIK	2.4 WORKSHOP DE VETSTE LES - CLASINE VAN DORST	2.5 WORKSHOP CONCENTREREN KUN JE LEREN! - PAULINE JONKER	2.6 WORKSHOP AANDACHT VASTHOUDEN - MAAIKE POLLAERT	2.7 INSPIRATIESESSIE DOORONTWIKKELING HAVO-P - LINDA VAN SCHAIK	2.8 INSPIRATIESESSIE SAMENWERKEN MET BEDRIJVEN – CINDY SCHADE	2.9 INSPIRATIESESSIE DE HAVIST IN DE STRESS - EMILY BRUGMAN
14.00	NETWERKPAUZE								
	3.1 LEZING MOTIVATIE VERHOGEN - MARJOLEIN MANTELAERS	3.2 LEZING MOTIVEREN VANUIT LEERLINGPERSPECTIEF – MARIEKE RINGROSE	3.3 GESPREKSKRING DEMOCRATISCH LEREN - OTTO DE LOOR	3.4 LEZING EIGENAARSCHAP DOOR COACHING – JANNET MARÉCHAL	3.5 WORKSHOP EN NU WEER AAN DE SLAG! - LAMBRECHT SPIJKERBOER	3.6 WORKSHOP 24/7 ONLINE - KLAARTJE SCHUNGEL	3.7 INSPIRATIESESSIE DE HAVIST IN DE STRESS - EMILY BRUGMAN	3.8 INSPIRATIESESSIE MINDER MOTIVEREN - MAARTEN VAN ZWETSELAA	3.9 INSPIRATIESESSIE OVERGANGS- PROCEDURE HERZIEN - SAMANTHA & JILL
16.00	4.1 LEZING MOTIVEREN VANUIT LEERLINGPERSPECTIEF - MARIEKE RINGROSE	4.2 LEZING EN IK DAN?! - GEORGE SMITS	4.3 INSPIRATIESESSIE HAVIST IN PRAKTIJKLOKAAL - ANNEMARIE OUDE GROEN	4.4 WORKSHOP DE VETSTE LES - CLASINE VAN DORST	4.5 WORKSHOP EN NU WEER AAN DE SLAG! - LAMBRECHT SPIJKERBOER	4.6 WORKSHOP 24/7 ONLINE - KLAARTJE SCHUNGEL	4.7 WORKSHOP HET LEREN IN BEELD KRIJGEN DUSTIN DIJKSTRA	4.8 INSPIRATIESESSIE SAMENWERKEN MET BEDRIJVEN - CINDY SCHADE	4.9 INSPIRATIESESSIE OVERGANGS- PROCEDURE HERZIEN - SAMANTHA & JILL
	BORREL								

havoplatform

RONDE 1 (10.45U – 11.45U)

1.1 Metacognitie ondersteunt coaching gericht op eigenaarschap

Lezing wordt ook aangeboden in ronde 3

Spreker

Jannet Maréchal (trainer/coach ATOA, verbonden aan Netwerk Onderwijsadviseurs)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

Havisten hebben behoefte aan ruimte. Toch ervaren havisten met enige regelmaat dat mentoren/coaches geneigd zijn te sturen op eigenaarschap. Eigenaarschap kun je niet afdwingen, wel kun je ontdekken waar de leerling warm voor draait en wat hij belangrijk vindt. Dit blijkt de motor van de coaching.

Doel

In deze lezing word je stapsgewijs meegenomen in de do's en don'ts van coachingsgesprekken. Je leert hoe je metacognitie in kan zetten tijdens de coaching en stimuleert daarmee eigenaarschap.

1.2 Het leren van havisten in beeld krijgen

Workshop wordt ook aangeboden in ronde 4

Spreker

Dustin Dijkstra (trainer verbonden aan Netwerk Onderwijsadviseurs)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

Wil jij dat jouw havoleerlingen goed weten hoe ze ervoor staan en wat ze nog te leren hebben voor jouw vak? Wil je het leren in jouw les zichtbaar maken zodat je effectieve feedback kunt geven? In deze workshop bespreken we de formatieve toetscyclus en kijken we naar praktische werkvormen die je in de verschillende fasen van deze cyclus kunt inzetten.

Doel

Na deze workshop heb je een grotere gereedschapskist met formatieve werkvormen die je kunt gebruiken in je eigen lessen en ervaar je dat formatief handelen echt niet ingewikkeld is.

1.3 Wat is er nodig voor zelfregulerend leren: motivatie of zelfvertrouwen?

Workshop wordt ook aangeboden in ronde 2

Spreker

Petra Bunnik (eigenaar/trainer Strategie voor Leren)

Doelgroep

Docenten en mentoren

Inhoud

In deze workshop gaan we vanuit zelfregulerend leren kijken naar motivatie en zelfvertrouwen. We doen dit door in te zoomen op een aantal leerstrategieën die behulpzaam kunnen zijn als het gaat om jezelf vertrouwen en jezelf motiveren.

Doel

Inhoud en betekenis geven aan leerstrategieën die ingezet kunnen worden bij het verbeteren van je zelfvertrouwen en je motivatie. Praktische handvatten aanreiken die je als docent of mentor morgen kunt gebruiken.

1.4 Ja, Boeien! Aandacht vasthouden met theatertechnieken

Workshop wordt ook aangeboden in ronde 2

Spreker

Maike Pollaert (eigenaar van PEPP-R)

Doelgroep

Docenten onder- en bovenbouw

Inhoud

Acteurs leren op de toneelschool technieken waarmee ze de aandacht van een publiek lang kunnen vasthouden. Die technieken zijn ook voor de klas heel handig! Aan bod komen 3 praktische technieken die je een dag later al kunt toepassen in je lessen. Tijdens de workshop oefen je met die technieken.

Doel

Ontdek hoe je met theatertechnieken de aandacht van een klas vol havoleerlingen langer vast kunt houden.

1.5 Concentreren kun je leren!

Spreker(s)

Pauline Jonker (trainer Maak mij wat wijs!)

Doelgroep

Docenten en mentoren onder- en bovenbouw

Inhoud

Na het volgen van deze workshop weet je waarom concentreren zo moeilijk is voor je havoleerlingen en wat oorzaken van afleiding kunnen zijn. Je weet hoe je jouw leerlingen kunt motiveren en activeren om met hun concentratie aan de slag te gaan.

Doel

Het doel van deze workshop is dat jij samen met jouw havoleerlingen aan de slag kunt gaan met het verbeteren van hun concentratie. Je hebt hier meer kennis over en je hebt praktische handvatten die je meteen in de praktijk in kunt inzetten.

1.6 Taal in alle vakken?!

Inspiratiesessie

Spreker

Marieken Pronk (trainer De Talengroep, verbonden aan Netwerk Onderwijsadviseurs)

Doelgroep

Leidinggevenden en docenten onder- en bovenbouw

Inhoud

De drie pijlers van Taalgericht Vakonderwijs bieden houvast om meer aandacht voor taal in de les te organiseren. Je krijgt inspirerende voorbeelden te zien van havodocenten die taalgericht vakonderwijs in hun les inbrengen en we kijken naar de toepassing in de eigen praktijk.

Doel

Docenten weten hoe ze aandacht kunnen besteden aan taal in hun vak, zodat voor leerlingen deze drempel wordt weggehaald. Daarbij staat het vak voorop, maar zal blijken dat lesgeven zonder taal niet lukt.

1.7 PGP-Havo – de basis voor wie nieuwsgierig is

Inspiratiesessie

Sprekers

Wiko Veenvliet (bestuurder havoplatform), Jentina Ardesch en Chris Hoeben (beide Bataafslyceum)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

Deze workshopsessie over 'HavoP' (PGP-Havo) is bedoeld voor docenten en schoolleiders die zich aan het oriënteren zijn op de ontwikkeling van dit vak in de eigen school. Het 'waarom', ideeën, achtergronden en opvattingen die geleid hebben tot de ontwikkeling van het curriculum voor HavoP worden toegelicht.

Doel

Om te laten zien hoe je 'HavoP' in een redelijk tijdsbestek binnen school tot leven kunt laten komen, nemen collegae van Het Bataafs Lyceum (Hengelo) je mee in de wijze waarop zij het afgelopen anderhalf jaar dit traject hebben vormgegeven. Wat is er nodig en wat levert het allemaal op, voor de havist en voor de collegae op school?

1.8 Hoe mínder motiveren méér op kan leveren

Inspiratiesessie wordt ook aangeboden in ronde 3

Spreker(s)

Maarten van Zwetselaar (trainer bij LeerCoachen.nl)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

In deze inspiratiesessie gaan we het verschil ervaren tussen 'coachen' en 'begeleiden'. Vanuit de theorie zien we dat motiveren soms averechts werkt. Vanuit de theorie 'Leading from one step behind' gaan we op onderzoek uit hoe we als docent soms meer bereiken door net wat minder te doen.

Doel

- · Het verschil begrijpen en ervaren tussen begeleiden en coachen.
- De zelfsturing bij leerlingen kunnen stimuleren.

1.9 Loopbaanontwikkeling van, voor en door iedereen

Inspiratiesessie

Spreker

Karina Baarda (Expertisepunt LOB)

Doelgroep

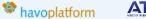
Voor allen geschikt

Inhoud

De O van LOB staat niet meer alleen voor oriëntatie, maar ook en vooral voor (persoonlijke) ontwikkeling. Loopbaanontwikkeling is een thema waar de gehele onderwijsorganisatie bij betrokken is: leerling, student, schoolleider en docent. ledereen draagt bij aan een goede Loopbaanontwikkeling middels de implementatie en de uitvoering daarvan binnen het onderwijsprogramma.

Doel

In deze sessie gaan we dieper in op het belang van LOB voor het maken van loopbaankeuzes. Daarnaast bespreken we hoe je daarvoor een loopbaangerichte leer- en werkomgeving in kan richten. Middels praktijkvoorbeelden gaan we met elkaar in gesprek, delen ideeën, inspiratie en tips die je direct in praktijk kunt brengen.

RONDE 2 (12.30 UUR – 13.30 UUR)

2.1 Wat doe jij om de motivatie te verhogen?

Lezing wordt ook aangeboden in ronde 3

Spreker

Marjolein Mantelaers (docent Nederlands en Onderwijskundige)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

Havoleerlingen motiveren is minder moeilijk dan je misschien denkt en je hebt het voor een belangrijk deel zelf in de hand. Met wat achtergrond informatie over motiveren, kleine aanpassingen van je lessen of gesprekken met leerlingen kun je een wereld van verschil maken.

Doel

Na deze lezing heb je meer inzicht in de (de)motivatie van havoleerlingen en voldoende handvatten om kleine veranderingen in te voeren tijdens lessen en gesprekken. Het doel op de lange termijn is uiteraard meer gemotiveerde leerlingen!

2.2 "En ik dan?!"

Lezing wordt ook aangeboden in ronde 4

Spreker

George Smits (psycholoog, docent trainer coach resetpartner)

Doelgroep

Leidinggevende en docenten onder- en bovenbouw

Inhoud

Je doet het toch maar allemaal als docent of schoolleider, maar wordt er wel eens aan jou gevraagd hoe jij je staande houdt? In deze interactieve lezing ga ik in op hoe je als docent of schoolleider je welzijn kan behouden of terugkrijgen.

Doel

Je krijgt zicht op wat welzijn is gekoppeld aan de psychologie en emotieleer. Ik laat je zien hoe het brein werkt en wat het verschil is tussen gezonde en ongezonde stress. Je leert te handelen vanuit je eigen authenticiteit en daarbij maken we gebruik van de theorie van prof. Paul de Blot over 'business spiritualiteit'.

2.3 Wat is er nodig voor zelfregulerend leren: motivatie of zelfvertrouwen?

Workshop wordt ook aangeboden in ronde 1

Spreke

Petra Bunnik (eigenaar/trainer Strategie voor Leren)

Doelgroep

Docenten en mentoren

Inhoud

In deze workshop gaan we vanuit zelfregulerend leren kijken naar motivatie en zelfvertrouwen. We doen dit door in te zoomen op een aantal leerstrategieën die behulpzaam kunnen zijn als het gaat om jezelf vertrouwen en jezelf motiveren.

Doe

Inhoud en betekenis geven aan leerstrategieën die ingezet kunnen worden bij het verbeteren van je zelfvertrouwen en je motivatie. Praktische handvatten aanreiken die je als docent of mentor morgen kunt gebruiken.

2.4 De vetste les van de dag

Docenten onder- en bovenbouw

Inhoud

Aan de hand van bekende, bewezen effectieve, ontwerpprincipes ga je een les ontwerpen waar jouw havoleerlingen echt van 'aan' gaan. In deze workshop geen moppercultuur, maar een 'handen-uit-de-mouwen' mentaliteit, want dát is wat we aan onze leerlingen willen overbrengen.

Doel

In deze workshop ontwerp jij een les:

- waarin het niet gaat om 'behandelen', maar om 'beheersen' van het onderwerp;

- en waarin ze met elkaar leren

2.5 Concentreren kun je leren!

Spreker

Pauline Jonker (trainer Maak mij wat wijs!)

Doelgroep

Docenten en mentoren onder- en bovenbouw

Inhoud

Na het volgen van deze workshop weet je waarom concentreren zo moeilijk is voor je havoleerlingen en wat oorzaken van afleiding kunnen zijn. Je weet hoe je jouw leerlingen kunt motiveren en activeren om met hun concentratie aan de slag te gaan.

Doel

Het doel van deze workshop is dat jij samen met jouw havoleerlingen aan de slag kunt gaan met het verbeteren van hun concentratie. Je hebt hier meer kennis over en je hebt praktische handvatten die je meteen in de praktijk in kunt inzetten.

2.6 Ja, Boeien! Aandacht vasthouden met theatertechnieken

Spreker

Maike Pollaert (eigenaar van PEPP-R)

Doelgroep

Docenten onder- en bovenbouw

Inhoud

Acteurs leren op de toneelschool technieken waarmee ze de aandacht van een publiek lang kunnen vasthouden. Die technieken zijn ook voor de klas heel handig! Aan bod komen 3 praktische technieken die je een dag later al kunt toepassen in je lessen. Tijdens de workshop oefen je met die technieken.

Doel

Ontdek hoe je met theatertechnieken de aandacht van een klas vol havoleerlingen langer vast kunt houden.

2.7 De opzet en doorontwikkeling van HavoP op het **Baarnsch Lyceum**

Inspiratiesessie

Spreker

Linda van Schaik-Eijkhout (conrector havo bovenbouw op het Baarnsch Lyceum)

Doelgroep

Leidinggevenden en docenten bovenbouw

Inhoud

Linda van Schaik-Eijkhout en het docent ontwikkelteam HavoP nemen jullie mee in de ontwikkeling van het praktijkgerichte programma op Het Baarnsch Lyceum.

Doel

Een kijkje in de keuken waarin er tijdens deze interactieve inspiratiesessie zeker tijd en ruimte zal zijn voor uitwisseling en vragen.

Workshop wordt ook aangeboden in ronde 4

Spreker

Clasine van Dorst (trainer/adviseur verbonden aan Netwerk Onderwijsadviseurs)

Doelgroep

De lat ligt hoog voor docent en leerling.

- die ervoor zorgt dat de oogjes van jouw havisten gaan glimmen;
- waarin je (een) activerende werkvorm(en) toepast;
- waarin leerlingen zelfstandigheid kunnen laten zien;

2.8 Innovatieopdrachten in samenwerking met bedrijven uit de regio

Inspiratiesessie wordt ook aangeboden in ronde 4

Sprekers

Karlijn Vlaardingerbroek (docent CKV, Haco) en Cindy Schade (afdelingsleider Cambreur College)

Doelgroep

Leidinggevenden en docenten onder- en bovenbouw

Inhoud

Wij vertellen jullie graag meer over onze bedrijvenopdracht in havo 4. Een beroepsgerichte opdracht, waarbij soms langdurige samenwerkingsverbanden ontstaan tussen leerling en bedrijf. Leerlingen werken aan innovatievraagstukken en presenteren hun bevindingen aan de bedrijven. Leerlingen kunnen kiezen uit de sectoren zorg, techniek, communicatie, onderwijs & milieu en de evenementenbranche.

Doel

Inspireren van anderen, samenwerking zoeken, krachten bundelen, bewegen richting een praktijkvak op de havo.

2.9 Psychologie in de klas: mentoren geven les over stress

Inspiratiesessie wordt ook aangeboden in ronde 3

Spreker

Emily Brugman (pscyholoog, docent universiteit en oprichter PSIEG)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

'Mentorlessen over stress' biedt een integrale aanpak van stress binnen het VO. Na een training geven mentoren zelf lessen over stress. Je ervaart in deze inspiratiesessie verschillende werkvormen. Ook delen we onze ervaringen. Hoe is het voor mentoren om les te geven over stress? En hoe vinden de leerlingen en de ouders het?

Doel

In deze sessie ervaar je hoe het is om als havoleerling les te krijgen over stress. We laten zien hoe we op een luchtige manier psychologische kennis in de klas brengen om jongeren op een gezonde manier met stress te leren omgaan en hun veerkracht te vergroten.

RONDE 3 (14.00 UUR – 15.00 UUR)

3.1 Wat doe jij om de motivatie te verhogen?

Lezing wordt ook aangeboden in ronde 2

Spreker

Marjolein Mantelaers (docent Nederlands en Onderwijskundige)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

Havoleerlingen motiveren is minder moeilijk dan je misschien denkt en je hebt het voor een belangrijk deel zelf in de hand. Met wat achtergrond informatie over motiveren, kleine aanpassingen van je lessen of gesprekken met leerlingen kun je een wereld van verschil maken.

Doel

Na deze lezing heb je meer inzicht in de (de)motivatie van havoleerlingen en voldoende handvatten om kleine veranderingen in te voeren tijdens lessen en gesprekken. Het doel op de lange termijn is uiteraard meer gemotiveerde leerlingen!

3.2 Met in plaats van tegen de leerling praten zorgt voor diepgang

Spreker

Marieke Ringrose (motivatie-expert)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

"Hoe krijg ik die havoleerling uit zichzelf aan het werk?". Scholen leggen veelal de focus op het gedrag en de resultaten van leerlingen. Helaas wordt daardoor de motivatieproblematiek in stand gehouden. Alleen de gevolgen worden aangepakt in plaats van de kern. Dit mag anders!

Doel

Op een andere manier naar het gedrag van havoleerlingen kijken. De focus verleggen van het gedrag en de cijfers naar het achterhalen van het perspectief van de leerling (en ouders). Stop met het redden en sturen van de leerling, maar ga in gesprek op een manier die de zelfstandigheid, eigenaarschap én zelfverantwoordelijkheid vergroot.

3.3 Gesprekskring: democratisch leren

Gesprekskring (!)

Spreker

Otto de Loor (trainer, coach verbonden aan Netwerk Onderwijsadviseurs)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

Broederschap en burgerschap zijn twee belangrijke normatieve eisen van democratisch samenleven. Ze zijn een vorm van solidariteit en zeggen iets over de manier waarop we als burger deelnemen aan die samenleving en deze helpen vormgeven. In deze *gesprekskring* oefenen we burgerschap in de dagelijkse lespraktijk.

Doel

Ervaren van de *gesprekskring* als vorm van democratisch leren in de klas, waarbij leerlingen en docent gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor hun eigen cognitieve, sociale en persoonlijke ontwikkeling, en die van elkaar. Ervaren van de impact die dit heeft op het leren èn welzijn van jongeren.

3.4 Metacognitie ondersteunt coaching gericht op eigenaarschap

Lezing wordt ook aangeboden in ronde 1

Spreker

Jannet Maréchal (trainer/coach ATOA, verbonden aan Netwerk Onderwijsadviseurs)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

Havisten hebben behoefte aan ruimte. Toch ervaren havisten met enige regelmaat dat mentoren/ coaches geneigd zijn te sturen op eigenaarschap. Eigenaarschap kun je niet afdwingen, wel kun je ontdekken waar de leerling warm voor draait en wat hij belangrijk vindt. Dit blijkt de motor van de coaching.

Doel

In deze lezing word je stapsgewijs meegenomen in de do's en don'ts van coachingsgesprekken. Je leert hoe je je metacognitie in kan zetten tijdens de coaching en stimuleert daarmee eigenaarschap.

3.5 En nu weer aan de slag!

Workshop

Spreker

Lambrecht Spijkerboer (trainer verbonden aan Netwerk Onderwijsadviseurs)

Doelgroep

Leidinggevenden en docenten onder- en bovenbouw

Inhoud

Tijdens lesbezoeken (in flexuren en zelfstandig leren in de les) zie ik veel havo-leerlingen te weinig doen. Docenten kiezen er voor om door aanmoediging of repressie de leerlingen vooral 'aan de slag' te houden. Dat werkt maar voor korte duur. Welke alternatieven zijn er waardoor havo-leerlingen zich uitgedaagd voelen en aangesproken worden op hun wens zelfstandiger hun werk vorm te geven? Dat wordt duidelijk gemaakt met vaklesvoorbeelden.

Doel

Er wordt je een spiegel voorgehouden. De bedoeling is dat je geïnspireerd raakt om te kiezen voor alternatieven manieren om leerlingen in de les weer in beweging te krijgen. Zo kunnen havo-leerlingen begeleid worden naar meer zelfstandigheid.

3.6 24/7 online - regie over online media

Workshop wordt ook aangeboden in ronde 4

Spreker

Klaartje Schungel (Social Media Impact)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

Hoe komt het dat het zo lastig is voor je havoleerlingen om hun smartphones weg te leggen en welke factoren spelen hierin mee? Welke effecten hebben digitale media op het concentratievermogen en schoolprestaties? Hoe leer je jouw havoleerlingen een balans te vinden in de omgang met digitale media? Hoe werk je hierin samen met ouders?

Doel

- Meer kennis en inzicht in de effecten die digitale media hebben op het gedrag en de gezondheid van jongeren tussen de 12 en - 18 jaar
- Praktische handvatten om hierover in gesprek te gaan met je havoleerlingen.

3.7 Psychologie in de klas: mentoren geven les over stress

Inspiratiesessie wordt ook aangeboden in ronde 2

Spreker

Emily Brugman (pscyholoog, docent universiteit en oprichter PSIEG)

Doelgroep

oor allen geschikt

Inhoud

'Mentorlessen over stress' biedt een integrale aanpak van stress binnen het VO. Na een training geven mentoren zelf lessen over stress. Je ervaart in deze inspiratiesessie verschillende werkvormen. Ook delen we onze ervaringen. Hoe is het voor mentoren om les te geven over stress? En hoe vinden de leerlingen en de ouders het?

Doel

In deze sessie ervaar je hoe het is om als havoleerling les te krijgen over stress. We laten zien hoe we op een luchtige manier psychologische kennis in de klas brengen om jongeren op een gezonde manier met stress te leren omgaan en hun veerkracht te vergroten.

3.8 Hoe mínder motiveren méér op kan leveren

Inspiratiesessie wordt ook aangeboden in ronde 1

Spreker

Maarten van Zwetselaar (trainer bij LeerCoachen.nl)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

In deze inspiratiesessie gaan we het verschil ervaren tussen 'coachen' en 'begeleiden'. Vanuit de theorie zien we dat motiveren soms averechts werkt. Vanuit de theorie 'Leading from one step behind' gaan we op onderzoek uit hoe we als docent soms meer bereiken door net wat minder te doen.

Doel

- Het verschil begrijpen en ervaren tussen begeleiden en coachen.
- De zelfsturing bij leerlingen kunnen stimuleren.

3.9 Studievoortgang aan de hand van drie bouwstenen

Inspiratiesessie wordt ook aangeboden in ronde 4

Sprekers

Samantha Esmeijer en Jill Slinkman (onderwijsontwikkelaars Veluws College Walterbosch)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

Tijdens voortgangsgesprekken en de overgangsprocedure houden we bij het kijken naar de leerling rekening met drie bouwstenen. Hoe ontwikkelt de leerling zich op executieve vaardigheden? Hoe ontwikkelt de leerling zich op inhoud, gedrag en denken en hoe reflecteert de leerling op zijn leerproces? Aan de hand van twee casussen leren we je werken met deze bouwstenen. Uiteraard voeren we hierover de dialoog met elkaar.

Doel

Ons doel is om de leerling niet af te rekenen op resultaten, maar juist de ontwikkelingen van de leerlingen centraal te stellen. We letten bijvoorbeeld ook op persoonsvorming en sociale vaardigheden. Aan de hand van twee casussen voeren we de dialoog met elkaar en leren we werken met bouwstenen voor een verbeterde overgangsprocedure.

RONDE 4 (15.00 UUR – 16.00 UUR)

4.1 Met in plaats van tegen de leerling praten zorgt voor diepgang

Lezing wordt ook aangeboden in ronde 3

Spreker

Marieke Ringrose (motivatie-expert)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

"Hoe krijg ik die havoleerling uit zichzelf aan het werk?". Scholen leggen veelal de focus op het gedrag en de resultaten van leerlingen. Helaas wordt daardoor de motivatieproblematiek in stand gehouden. Alleen de gevolgen worden aangepakt in plaats van de kern. Dit mag anders!

Doel

Op een andere manier naar het gedrag van havoleerlingen kijken. De focus verleggen van het gedrag en de cijfers naar het achterhalen van het perspectief van de leerling (en ouders). Stop met het redden en sturen van de leerling, maar ga in gesprek op een manier die de zelfstandigheid, eigenaarschap én zelfverantwoordelijkheid vergroot.

4.2 "En ik dan?!"

Lezing wordt ook aangeboden in ronde 2

Spreker

George Smits (psycholoog, docent trainer coach resetpartner)

Doelgroep

Leidinggevende en docenten onder- en bovenbouw

Inhoud

Je doet het toch maar allemaal als docent of schoolleider, maar wordt er wel eens aan jou gevraagd hoe jij je staande houdt? In deze interactieve lezing ga ik in op hoe je als docent of schoolleider je welzijn kan behouden of terugkrijgen.

Doel

Je krijgt zicht op wat welzijn is gekoppeld aan de psychologie en emotieleer. Ik laat je zien hoe het brein werkt en wat het verschil is tussen gezonde en ongezonde stress. Je leert te handelen vanuit je eigen authenticiteit en daarbij maken we gebruik van de theorie van prof. Paul de Blot over 'business spiritualiteit'.

4.3 De havoleerling het praktijklokaal in!

Inspiratiesessie

Sprekers

Annemarie Oude Groen & Maarten van Haaren (projectleiders nieuwe leerroute Cals College Nieuwegein)

Doelgroep

Leidinggevenden en docenten

Inhoud

Havo-leerlingen in heterogene groepen 4 uur in de week praktijk aanbieden waarin de leerdoelen van theorievakken leidend zijn. Dit sluit mooi aan op de nieuwe leerweg van de mavo en de praktijkgerichte havo. Enthousiaste docenten en intrinsiek gemotiveerde leerlingen die elkaar helpen; wie wordt daar nou niet geïnspireerd door?

Doel

Aan het einde van deze sessie ben je enthousiast en in je hoofd al aan het puzzelen hoe je dit (of aspecten hiervan) op je eigen school in kunt gaan zetten. Je hebt voorbeeldprojecten gezien in de verschillende leerroutes. Hiermee worden handvatten geboden voor de brainstorm of implementatie op de eigen werkplek.

4.4 De vetste les van de dag

Workshop wordt ook aangeboden in ronde 2

Spreker

Clasine van Dorst (trainer/adviseur verbonden aan Netwerk Onderwijsadviseurs)

Doelgroep

Docenten onder- en bovenbouw

Inhoud

Aan de hand van bekende, bewezen effectieve, ontwerpprincipes ga je een les ontwerpen waar jouw havoleerlingen echt van 'aan' gaan. In deze workshop geen moppercultuur, maar een 'handen-uit-demouwen' mentaliteit, want dát is wat we aan onze leerlingen willen overbrengen. De lat ligt hoog voor docent en leerling.

Doel

In deze workshop ontwerp jij een les:

- die ervoor zorgt dat de oogjes van jouw havisten gaan glimmen;
- waarin het niet gaat om 'behandelen', maar om 'beheersen' van het onderwerp;
- waarin je (een) activerende werkvorm(en) toepast;
- waarin leerlingen zelfstandigheid kunnen laten zien;
- en waarin ze met elkaar leren.

4.5 En nu weer aan de slag!

Spreker

Lambrecht Spijkerboer (trainer verbonden aan Netwerk Onderwijsadviseurs)

Doelgroep

Leidinggevenden en docenten onder- en bovenbouw

Inhoud

Tijdens lesbezoeken (in flexuren en zelfstandig leren in de les) zie ik veel havo-leerlingen te weinig doen. Docenten kiezen er voor om door aanmoediging of repressie de leerlingen vooral 'aan de slag' te houden. Dat werkt maar voor korte duur. Welke alternatieven zijn er waardoor havo-leerlingen zich uitgedaagd voelen en aangesproken worden op hun wens zelfstandiger hun werk vorm te geven? Dat wordt duidelijk gemaakt met vaklesvoorbeelden.

Doel

Er wordt je een spiegel voorgehouden. De bedoeling is dat je geïnspireerd raakt om te kiezen voor alternatieven manieren om leerlingen in de les weer in beweging te krijgen. Zo kunnen havoleerlingen begeleid worden naar meer zelfstandigheid.

4.6 24/7 online - regie over online media

Workshop wordt ook aangeboden in ronde 3

Spreker

Klaartje Schungel (Social Media Impact)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

Hoe komt het dat het zo lastig is voor je havoleerlingen om hun smartphones weg te leggen en welke factoren spelen hierin mee? Welke effecten hebben digitale media op het concentratievermogen en schoolprestaties? Hoe leer je jouw havoleerlingen een balans te vinden in de omgang met digitale media? Hoe werk je hierin samen met ouders?

Doel

- Meer kennis en inzicht in de effecten die digitale media hebben op het gedrag en de gezondheid van jongeren tussen de 12 en 18 jaar
- · Praktische handvatten om hierover in gesprek te gaan met je havoleerlingen.

4.7 Het leren van havisten in beeld krijgen

Workshop wordt ook aangeboden in ronde 1

Spreker(s)

Dustin Dijkstra (trainer verbonden aan Netwerk Onderwijsadviseurs)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

Wil jij dat jouw havoleerlingen goed weten hoe ze ervoor staan en wat ze nog te leren hebben voor jouw vak? Wil je het leren in jouw les zichtbaar maken zodat je effectieve feedback kunt geven? In deze workshop bespreken we de formatieve toetscyclus en kijken we naar praktische werkvormen die je in de verschillende fasen van deze cyclus kunt inzetten.

Doel

Na deze workshop heb je een grotere gereedschapskist met formatieve werkvormen die je kunt gebruiken in je eigen lessen en ervaar je dat formatief handelen echt niet ingewikkeld is.

4.8 Innovatieopdrachten in samenwerking met bedrijven uit de regio

Inspiratiesessie wordt ook aangeboden in ronde 2

Sprekers

Karlijn Vlaardingerbroek (docent CKV, Haco) en Cindy Schade (afdelingsleider Cambreur College)

Doelgroep

Leidinggevenden en docenten onder- en bovenbouw

Inhoud

Wij vertellen jullie graag meer over onze bedrijvenopdracht in havo 4. Een beroepsgerichte opdracht, waarbij soms langdurige samenwerkingsverbanden ontstaan tussen leerling en bedrijf. Leerlingen werken aan innovatievraagstukken en presenteren hun bevindingen aan de bedrijven. Leerlingen kunnen kiezen uit de sectoren zorg, techniek, communicatie, onderwijs & milieu en de evenementenbranche.

Doel

Inspireren van anderen, samenwerking zoeken, krachten bundelen, bewegen richting een praktijkvak op de havo.

4.9 Studievoortgang aan de hand van drie bouwstenen

Inspiratiesessie wordt ook aangeboden in ronde 3

Sprekers

Samantha Esmeijer en Jill Slinkman (onderwijsontwikkelaars Veluws College Walterbosch)

Doelgroep

Voor allen geschikt

Inhoud

Tijdens voortgangsgesprekken en de overgangsprocedure houden we bij het kijken naar de leerling rekening met drie bouwstenen. Hoe ontwikkelt de leerling zich op executieve vaardigheden? Hoe ontwikkelt de leerling zich op inhoud, gedrag en denken en hoe reflecteert de leerling op zijn leerproces? Aan de hand van twee casussen leren we je werken met deze bouwstenen. Uiteraard voeren we hierover de dialoog met elkaar.

Doel

Ons doel is om de leerling niet af te rekenen op resultaten, maar juist de ontwikkelingen van de leerlingen centraal te stellen. We letten bijvoorbeeld ook op persoonsvorming en sociale vaardigheden. Aan de hand van twee casussen voeren we de dialoog met elkaar en leren we werken met bouwstenen voor een verbeterde overgangsprocedure.

Meld je aan via **www.havocongres.nl**

